

állapítja, hogy Székesfehérvár Budapest tőszomszédságában is megtudta őrizni sajátos helyi szerepkörét és még jobban ki is építheti. Fejér megyében pedig kielégítő a természetes

népszaporodás és a nagyobb számú lakosság elhelyezésére hivatott mezőgazdasági tartalékterületei az ősi vármegye multjához méltó jövőjének értéke, határozott biztosítékai.

HIVATALOS TUDÓSÍTÁSOK.

A múzeum működési területe. A m. kir. vall. és közokt. miniszterium 10691/1938. sz. alatt kelt szabályrendelete értelmében a Fejérvármegyei és Székesfehérvári Múzeum ásatási területe, illetőleg ásatási érdekeltiségi körzeteként Székesfehérvár tvh. sz. kir. város és Fejér vm. területét, Komárom és Esztergom k. e. e. vármegyék, valamint Pest-Pilis-Solt-Kiskun vármegye dunántúli részét állapította meg. A szabályrendelet értelmében a múzeum köteles mind az ásatási területet, mind az ásatási érdekeltiségi körzetét lehetőség szerint szemmel tartani és a jogszabályokkal ellenkező ásatások, valamint a tervszerű ásatás esetén kívül (bányamiveléssel, vízszabályozással, építkezések megsemmisítésével, út- és vasútépítéssel, egyéb közművek létesítésével, erdei, mezei, szőlő- és gyümölcsgazdálkodással kapcsolatos, vagy egyéb hasonló munkálatok alkalmával, vagy véletlen találás eredményeként) előkerült műzeális jelentőségű tárgy fogalma-körébe tartozó dolog eltulajdonításának eseteit, ha erről tudomást szerez, az illetékes hatóságok tudomására juttatni. Bpest, 1938 február 28.

A múzeum tisztviselőkérdésének rendezése. A Közgyűjtemények Orsz. Főfelügyelősége 61/1938. sz. alatt a következő átiratot intézte a múzeum vezetőségéhez:

Tekintetes Igazgatóság! A múzeum 1937. évi működéséről betérjesztett jelentését elismeréssel vettem tudomásul.

Köszönetemet fejezem ki mindazoknak, akik a múzeumépület kibővítése, külső és belső átalakítása, új berendezése, az ideiglenes kiállítások rendezése, az anyagi támogatás,

a múzeális anyag gyarapítása körül alkotó munkát végeztek, s mindezzel a Fejérvármegyei és Székesfehérvári Múzeumot korábbi szerényebb szintjéről legkiválóbb közgyűjteményeink sorába emelték. Illetti e köszönetem első sorban Marosi Arnold kormányfőtanácsos, múzeumigazgató urat, az ő lelkiismeretes sáfárkodását, éberségét, lelkes ügyszeretétét.

Elérkezettnek látom az időt arra, hogy a nagyrafejlődött intézmény színvonalának megtartása és a további rendszeres gyarapítás és fejlesztés, nemkülönben a nagyérdemű múzeumigazgató tehermentesítése érdekében megfelelő biztosítások történjenek. Mindenekelőtt számbaveendő a Magyar Nemzeti Múzeum által alkotott s a Vallás- és Közoktatásügyi Miniszter úr által 10.691—1938. III. sz. a. jóváhagyott, az ásatási területek megállapítása tárgyában kelt szabályrendelet amaz intézkedése, amely szerint a múzeum korábbi gyűjtőterülete Komárom és Esztergom k. e. e. vármegyék, továbbá Pest-Pilis-Solt-Kiskun vármegye dunántúli részére is kiterjesztett. A lényegesen nagyobb s állandó éber ellenőrzést kívánó munkaterület szakszerű ellátása csak úgy lesz lehetséges, ha a kellő anyagi és személyzeti ellátottságról gondoskodás történik. Az egyesületi keret — számos egyesületi múzeumunk példája szerint — a fejlődésnek csak bizonyos állomásáig alkalmas a feladatok ellátására. A fejlődés során minden egyesületi múzeum elérkezik arra a vonalra, amikor az egyesületeknél anyagiakban erősebb érdekelt közületekben kell a fenntartás hivatását vállalniok. A Fejérvármegyei és Székesfehérvári Múzeum fenntartására Fejér vármegye és Székesfehérvár város közönsége

hivatott, azoknak a főtebb említett törvényhatóságoknak méltó és aránylagos támogatásával is, amelyeknek múzeális értékeft a szabályrendelet szerint a múzeum felkutatni és konzerválni köteles. Ugyanezen módon halaszthatatlan az intézményes gondoskodás arról, hogy a megnövekedett munkakör személyzetileg is elláttassék, szükséges tehát oly tudományos tisztviselői állások szervezése, amelyeknek betöltői a múzeális munkát főhivatás-ként kell hogy tekintsék.

Fölkérem a tekintetes Igazgató-ságot, hogy Székesfehérvár város és Fejér vármegye törvényhatóságánál a fentiek megvalósítása érdekében teygen kezdeményező lépéseket azzal a felvilágosítással, hogy a múzeum-egyesület a jövőben a maga erkölcsi és anyagi erejét mint múzeumbarátok egyesülete áldozná az általa megalapozott múzeum javára.

Budapest, 1938. szeptember 5.

Tisztelettel

Dr. Pasteiner Géza
a Közgűjtemények országos
főfelügyelője.

Választmányi gyűlés. Az egye-sület jún. 21-én tartott választmányi gyűlésén Marosi Arnold elnöklete mellett jelen voltak: Dr. Berzsenyi Zoltán, Manger Emil, Polczer Gyula, Rauscher Béla és Joachim József.

A titkári jelentés során a választ-mány kegyelettel emlékezett meg Adametz Elek és Róth Oszkár tagok elhunytáról. Új tagul jelentkezett Montskó Ferenc ipartestületi elnök.

Igazgatói jelentés a folyó ügyek-számolt be. Az új gimn. építésénél talált aranyérmékről a M. Nemzeti Múzeum lemondott. Így a 100 P-re becsült érték három részre oszthatná, de Dr. Werner Adolf zirci apát is lemondván az őt megillető részről, csak a munkások része került kifizetésre. Rosty Anna által felajánlott ásvány-gűjteményt a múzeum, mint nem érdemleges anyagot, nem fogadta el. A város polgármesterétől a múzeum számára megkértük a jubiláris év nyomtatványainak és érmeinek átengedését. Az Egyházmegyei Múzeum-

nak átadandó tárgyakra vonatkozó engedélyt a Múz. Főfelügyelősége megadta.

A múzeum munkálatai során folytatta a csákberenyi avar temető feltárását, de kevés új anyaggal gazdagította gyűjteményeinket. Annál nagyobb eredménnyel járt a nagyhalom-pusztai urnatemető feltárása. — Ennél az ásatásnál a Nemz. Múzeum részéről Dr. Gallus Sándor vett részt. — Latabár Arpád iparművész vezetésével megindult a fejérmegyei néprajzi anyag összegyűjtése. Sikerült beigazolni azt, hogy Fejér megye területén igenis vannak népművészeti emlékek. Különösen gazdag a szövő-ipar, kályhás és gelencsér-ipar, valamint a falusi háziipar különféle fajtája. — Irodalmi téren megjelent a múzeum római bronzedényeinek feldolgozása Radnóti Aladár tollából.

Az egyesület november hó 18-án tartott választmányi gyűlésén Dr. Kepes János alelnök elnökölt Dr. Potyondy Imre, Dr. Tarján Pál, Rauscher Béla és Karl Ernő jelenlétében.

Eln. a gyűlést megnyitva meg szavakkal emlékezett meg a nemzet nagy öröméről. »Isten különös kegyelme megengedte — úgymond — hogy a magyar nemzet 70 éves vezérével és kormányzójával élén, visszatérni lássa Felvidékünk tekintélyes részét. Megkezdődött ezáltal a sérhetetlennek gondolt trianoni bilincs meglazulása. — Az elmúlt napok eseményei megerősítettek bennünket a történelmi igazságszolgáltatásba vetett hitünkben, megerősödött öntudatunk és reményünk abban, hogy a régi nagy magyar haza határainak megvalósulása az álmok világából a nemzet és nemzetközi realpolitika komoly, gyakorlati programjává vált. — A Múzeumegyesület mélyesége hálával hódol a jó Isten kegyelme előtt. Hiszi és érzi, hogy ehhez az eredményhez csakis Szent István kettős keresztjének meglegítő fényében, az ország évezredes és sajátos nemzeti géniusza szellemében felépített államjogi konstrukciójának megőrzésében, a teljes állami függetlenség és szabadság útján, a szociális igazság megvalósulása, a rend, fegyelem és tekintélytisztelet keretén

belül a dinamikus erejű nemzeti erők állandó fokozása útján jutott el és juthat.

Igazgató jelentése kapcsán bemutatta a VKMin. rendeletét, melyben a közgyűjtemények ásatási területének körzetét állapítja meg. Múzeumunk ezáltal Fejér, Pilis, Esztergom és Komárom vm. dunántúli területét kapta, ami lényegesen kiterjeszti hatókörzetét. — A Múz. Orsz. Főfelügyelősége ugyanekkor tudomásul véve az évi jelentést a jövőre nézve tudományos tisztviselői állás rendszeresítésére szólítja fel a közületeket. — A Műeml. Orsz. Biz. a táci ásatásokra 500 P. segélyt helyezett kilátásba. — A tatai múzeummal egy csere eszközzésére szólított fel a Főfelügyelőség bennünket. Ezt végre is hajtottuk és értékes régi csákvári edényeket kaptunk cse-

rébe. Végül bejelentette, hogy Dr. Say Géza min. o. tanácsos útján Csók István festőművész és özv. Tornyai Jánosné képeket adományoztak a múzeumnak, amelyeket át is vettünk. — A Szent István országgyűlésen a törvény szentesítése alkalmával használt tintatartót és tollat a múzeum vette és így ezek a tárgyak a múzeumban nyernek elhelyezést. A munkálatok során Dr. László Gyula N. Múz. ör közreműködésével tovább folytak a csákerényi ásatások; ugyancsak a Latabár-féle fejérmegyei néprajzi gyűjtés is. Ebben a tekintetben tekintélyes összeggel álltunk a vétel sorába és páratlan értékességű néprajzi anyagot szereztünk, mely a néprajzi gyűjtemény átszervezését vonja majd maga után. E gyűjtés céljából a választmány további 300 P hitelt szavazott meg.

Női-, férfi szövetek

Selymek

Mosó árúk

Vászon- és asztalneműek

Harisnyák

Női- és leánykabátok

Szőnyegek, függönyök

DEÁK TESTVÉREK

árúházában

SZÉKESFEHÉRVÁR, KÁROLY KIRÁLY-TÉR

Alapítási év 1843-ban

**Ádám Károly budapesti kézimunka nagykereskedés
lerakata.**